

GGD Brabant-Zuidoost

**Accountantsverslag
controle 2025
- Definitief concept -**

Brabant-Zuidoost

GGD Brabant-Zuidoost
Postbus 8684
5605 KR EINDHOVEN

Heliumstraat 64
2718 SL ZOETERMEER
Telefoon (088) 236 80 00
e-mail Audit@flynth.nl

kenmerk
661077165/JH/0377

behandeld door
L.J. van Alsté MSc

datum
25 maart 2026

onderwerp
Accountantsverslag 2025

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben het genoegen u via dit accountantsverslag de resultaten te presenteren van onze controle van de jaarrekening van de GGD Brabant-Zuidoost voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2025.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met hetgeen is uiteengezet in onze opdrachtbrief en ons controleplan.

Deze rapportage beschrijft op hoofdlijnen onze controleaanpak en de belangrijkste aangelegenheden die wij tijdens onze controle in overweging hebben genomen.

Wij bespreken deze rapportage tijdens de bijeenkomst op 1 april 2026 met het algemeen bestuur. Eventuele vragen worden dan beantwoord. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden.

Mocht u nog vragen hebben, aarzelt u dan niet om contact met ons op te nemen.

Met vriendelijke groet,
Flynth Audit B.V.

drs. D.J. Han RA

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Bestuurlijke samenvatting
Hoofdstuk 2	Jaarrekening
Hoofdstuk 3	Jaarverslag
Hoofdstuk 4	Significante risico's
Hoofdstuk 5	Interne beheersing
Hoofdstuk 6	Externe ontwikkelingen
Bijlage A	Niet-gecorrigeerde bevindingen
Bijlage B	SiSa – fouten en onzekerheden 2025
Bijlage C	Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd
Bijlage D	Onze communicatie met u

CONCEPT

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bestuurlijke samenvatting

CONCEPT

Bestuurlijke samenvatting

Onze controle

Wij hebben de accountantscontrole van de jaarrekening 2025 van de GGD Brabant Zuidoost afgerond. Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring voor de getrouwheid, onder voorbehoud dat de jaarrekening ongewijzigd wordt vastgesteld door het Algemeen Bestuur (hierna: AB). Verder hebben we geen indicaties van fraude en/of niet-naleving van wet- en regelgeving.

De gehanteerde materialiteit bedraagt € 1.873.131. De gehanteerde uitvoeringsmaterialiteit bedraagt € 1.311.191.

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.

De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.

Belangrijkste bevindingen

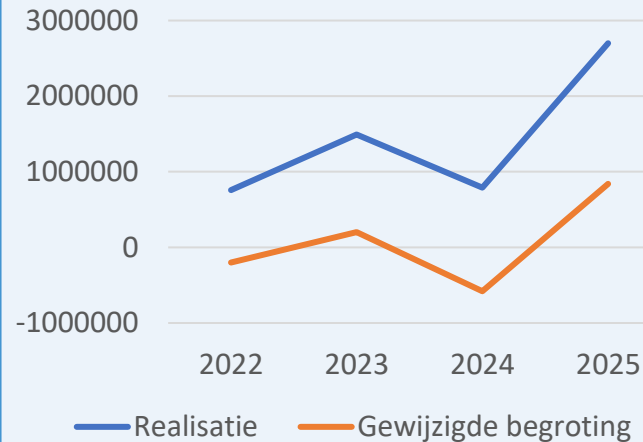
Controlebevindingen

Er zijn geen ongecorrigeerde controlebevindingen. De geconstateerde controlebevindingen zijn beperkt van omvang. Dit is een zichtbare verbetering in relatie tot vorig jaar.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening 2025 is voor het derde jaar de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) concludeert dat er geen fouten en onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens aanwezig zijn. Wij kunnen instemmen met deze conclusie en constateren dat de rechtmatigheidsverantwoording een getrouw beeld geeft.

Ontwikkeling realisatie ten opzichte van begroting (resultaat exclusief mutaties in reserves)

Belangrijkste aandachtspunten 2026

Naar aanleiding van onze controle over het boekjaar 2025 willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor 2026 benoemen:

1. Het door ontwikkelen van de werkzaamheden in het kader van de verbijzonderde interne controle.
2. Het stroomlijnen van het begrotings- en rapporteringproces in het kader van planning & control.
3. De verdere stappen te zetten die noodzakelijk te zijn om in de toekomst te kunnen voldoen aan geldende wetten (BIO 2.0 en NIS2) omtrent cyberbeveiliging.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

CONCEPT

Jaarrekening – Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordings- en rapportagegrens

We hebben vastgesteld dat in de financiële verordening de verantwoordingsgrens is opgenomen ter hoogte van 2%. In de financiële verordening heeft u verder een rapportagegrens opgenomen van € 50.000. Het besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze controleverklaring hanteert een percentage van 2% voor fouten en onzekerheden, waardoor uw verantwoording dezelfde zekerheid verschaft.

Normen en toetsingskader

Het normenkader heeft u geactualiseerd op basis van wijzigingen in wet- en regelgeving en is vastgesteld. Het operationaliseren van het normenkader is een taak van het Dagelijks Bestuur (hierna: DB) en wordt vastgelegd in een toetsingskader. U heeft ervoor gekozen geen toetsingskader door het DB vast te laten stellen, maar het toetsingskader inzichtelijk te maken in de werkprogramma's van de Verbijzonderde Interne Controle (hierna: VIC).

Begrotingscriterium

We constateren in uw rechtmatigheidsverantwoording dat er geen overschrijding op lasten van de programma's hebben plaatsgevonden. Afwijkingen op de baten en onderschrijdingen op de lasten zijn overeenkomstig uw financiële verordening tijdig gemeld. Hiermee zijn er geen onrechtmatigheden ten aanzien van onder- of overschrijdingen van de begroting geconstateerd. Wel is een ongeautoriseerde reservemutatie van € 90.000 opgenomen.

Uit onze werkzaamheden zijn we niet tot een ander oordeel gekomen dan het dagelijks bestuur. De afwegingen van het DB zijn in lijn met de criteria zoals vastgesteld in de financiële verordening.

Voorwaardecriterium

Het voorwaardecriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen.

U heeft een aantal afwijkingen van de Europese aanbestedingsrichtlijnen geconstateerd ter grootte van in totaal € 856.000. Dit bedrag aan onrechtmatigheden is meegenomen in de door het DB opgestelde rechtmatigheidsverantwoording ten behoeve van het boekjaar 2025.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Uw belangrijkste schattingen samengevat

Algemeen

Bij het opstellen van de jaarrekening maakt het DB belangrijke schattingen. We hebben de schattingen die bij het opstellen van de jaarrekening 2025 zijn gemaakt geëvalueerd. Onderstaande tabel geeft een overzicht van onze bevindingen met de bijbehorende motivering.

Belangrijk schattingen	Onze beoordeling		Toelichting
	2024	2025	
Waardering van activa			De afschrijvingstermijnen zijn vergelijkbaar met voorgaand jaar en de termijnen die wij bij andere organisaties zien. Er zijn geen indicaties dat de afschrijvingstermijnen niet zijn afgestemd op de economische levensduur van de activa.
Voorzieningen			De saldi in de voorzieningen worden jaarlijks geactualiseerd en op een consistente wijze berekend. Aan de voorzieningen liggen toereikende berekeningen en onderbouwingen ten grondslag. In 2025 is er een nieuwe voorziening gevormd uit hoofde van verlieslatende contracten. Dit betreft de voorziening huisvesting met een omvang van € 1,2 miljoen. Deze voorziening is gevormd vanwege een doorlopende huurovereenkomst van een locatie die gedurende 2026 niet meer gebruikt gaat worden. Wij concluderen dat deze voorziening is gebaseerd op deugdelijke uitgangspunten en daarmee toereikend is opgenomen in de jaarrekening.
Waardering debiteuren			Minimaal jaarlijks wordt de voorziening voor dubieuze debiteuren geactualiseerd. Wij kunnen ons vinden in de wijze waarop de voorziening voor de diverse soorten vorderingen bepaald is.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

 = controleverschil

 = Optimistisch

 = Evenwichtig

 = Voorzichtig

Jaarrekening – Nadere toelichting

Wijziging in overige wet- en regelgeving

In de jaarrekening 2025 zijn geen stelsel- of schattingswijzigingen verwerkt.

Bevestiging bij de jaarrekening

De gemeenschappelijke regeling heeft de jaarrekening verder opgesteld volgens de verslaggevingsvereisten van het besluit begroting en verantwoording (BBV).

Wij hebben het DB ter confirmatie een schriftelijke bevestiging gevraagd aangaande zijn verantwoordelijkheden inzake de financiële verslaggeving. Van het DB van de GGD BZO is een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het management noch het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door de medewerkers en het dagelijks bestuur de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Toepassing BBV

We hebben op een beperkt aantal onderwerpen geconstateerd dat het BBV niet juist was toegepast. Deze correcties zijn doorgevoerd in de jaarrekening.

Wij kunnen derhalve concluderen dat de jaarrekening conform de verslaggevingsvereisten vanuit het BBV is opgesteld.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Binnen de WNT gelden specifieke regels voor de samenloop van uitvoerende topfuncties bij verschillende WNT-instellingen. In overeenstemming met het controleprotocol WNT hebben wij geen controlewerkzaamheden uitgevoerd op de naleving van deze anticumulatieregeling. Dit is net als in voorgaande jaren in de controleverklaring tot uitdrukking gebracht.

VIC – Evaluatie steekproeven

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat binnen de verbijzonderde interne controle de steekproeven op een juiste wijze worden uitgevoerd, zowel qua selectie als omvang. Wij constateren echter dat de resultaten hiervan niet systematisch worden geëvalueerd, waardoor geen integrale conclusie kan worden getrokken over de gehele populatie. Wij adviseren om deze evaluatie structureel onderdeel te maken van het VIC-proces.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Bevindingen controle

Onvolledige facturatie huisvestingsbaten

Op basis van onze werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat de huisvestingsbaten van de consultatiebureaus JGZ voor de gemeenten Valkenswaard en Geldrop-Mierlo sinds 2021 niet zijn gefactureerd. Deze baten zijn in 2025 alsnog in één keer in rekening gebracht. Hiermee bestaat het risico dat perioderesultaten en openstaande posten gedurende meerdere jaren niet juist en volledig zijn weergegeven.

Hoewel de financiële impact van deze bevinding voor onze controle beperkt is, achten wij het van belang om uw aandacht te vestigen op het belang van een tijdige en structurele uitfacturering van de huisvestingsbaten. Een robuuster proces rondom periodieke facturatie kan dergelijke vertragingen in de toekomst voorkomen.

Bevinding controle op naleving (onder)mandaatregeling

Op basis van onze werkzaamheden op de inkopen hebben wij vastgesteld dat twee facturen niet conform de geldende (onder)mandaatregeling zijn goedgekeurd. In plaats van een HR-manager zijn deze goedkeuringen uitgevoerd door HR-adviseurs, vanwege de afwezigheid van de HR-manager. Wij hebben begrepen dat deze werkwijze heeft plaatsgevonden in overleg met de directie en de vervangend leidinggevende, en dat de betrokken adviseurs beschikken over voldoende inhoudelijke kennis om de beoordeling adequaat uit te voeren.

Hoewel deze bevinding geen financiële impact heeft, benadrukken wij het belang van een juiste toepassing van de (onder)mandaatregeling, ook in situaties van tijdelijke afwezigheid. Een duidelijke vastlegging van de vervangingsbevoegdheden kan het risico op afwijkingen in het goedkeuringsproces verder beperken.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

CONCEPT

Jaarverslag – Kwaliteit toelichting

Jaarverslag voldoet aan eisen BBV

In het BBV zijn diverse vereisten opgenomen voor de vorm en inhoud van het jaarverslag. Wij hebben vastgesteld dat uw jaarverslag voldoet aan de eisen die het BBV hieraan stelt.

Nieuw is de eis dat onze controleverklaring bij de jaarrekening onderdeel moet zijn van de overige gegevens bij de jaarrekening, en derhalve niet weggelaten mag worden in de (eventueel te publiceren) jaarrekening.

Informatiewaarde

We hebben de informatiewaarde van uw jaarrekening gebaseerd op de inzichtelijkheid, concreetheid en kwaliteit van de analyses vanuit perspectief van het AB. Op deze aspecten is de jaarrekening toereikend.

Verenigbaarheid jaarrekening en jaarverslag

Wij zijn verplicht vast te stellen of wij op grond van de tijdens de controle verkregen informatie onjuistheden of tegenstrijdigheden hebben geconstateerd tussen de jaarrekening en het jaarverslag die gebruikers van de jaarstukken zouden kunnen beïnvloeden. Dit is naar onze mening niet het geval. Dat betekent dat het jaarverslag verenigbaar is met de jaarrekening.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

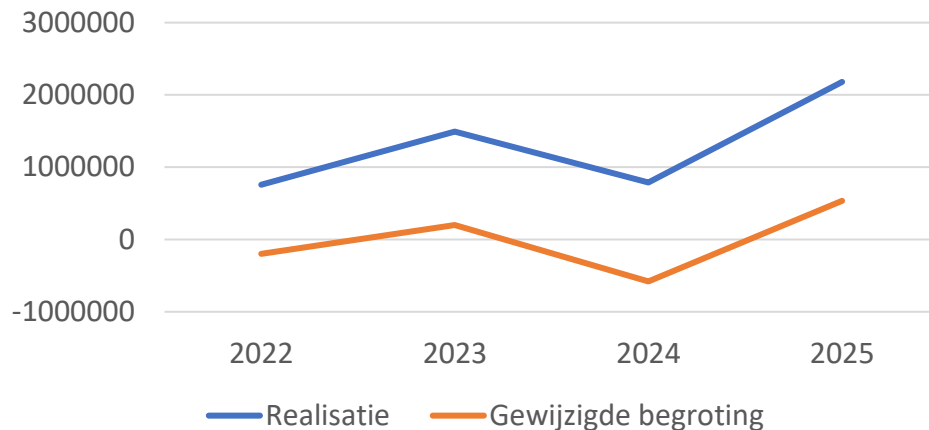
Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarverslag – voorspellend vermogen

Resultaat versus gewijzigde begroting

Analyse

De grafiek hierboven laat het verschil tussen het laatst begrote en het gerealiseerde resultaat zien van 2022 tot en met 2025 (exclusief mutaties in reserves) op het totaal van programma's. Uit de trend blijkt dat u behoedzaam begroot, in de afgelopen jaren is de realisatie altijd voordeliger uitgevallen dan was begroot.

De afwijking is in 2025 groter dan in de voorgaande jaren het geval was. Het resultaat viel in de jaarrekening hoger uit dan begroot. Het verschil tussen realisatie en begroting is circa € 1,9 miljoen. Dit verschil wordt nagenoeg volledig verklaard door een verschil in het programma Publieke Gezondheid.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Significante risico's

CONCEPT

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico

Vanuit de controlestandaarden wordt standaard het risico opbrengstverantwoording onderkend. Wij hebben dit risico voor de GGD BZO specifiek onderkend voor de opbrengsten contracttaken op de bewering volledigheid.

Aanpak management

Het management heeft verschillende waarborgen getroffen om het risico tot een aanvaardbaar niveau terug te brengen. Deze maatregelen zijn onder andere een 4-ogen principe bij het aangaan van materiële contracten.

Aanvullend worden er vanuit de VIC gegevensgerichte controles uitgevoerd om zekerheid te verkrijgen over de opbrengstverantwoording.

Eigen controlewerkzaamheden

Wij hebben opzet en bestaan van het proces contracttaken gemeenten uitgewerkt. Daarnaast hebben wij de volgende gegevensgerichte werkzaamheden verricht:

- Analyse op baten contracttaken en van daaruit gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd waarbij we aansluitingen hebben verricht met achterliggende brondocumenten (zoals contracten).
- Een verbandscontrole tussen de geboekte baten contracttaken en de bijbehorende lasten.
- Een verbandscontrole tussen de geschreven uren in relatie tot de geboekte baten.
- Een analyse op de geboekte indirecte uren.
- Afgrenzingswerkzaamheden op de geboekte baten in het nieuwe boekjaar.

Omschrijving risico

Het management bevindt zich in een positie om fraude te plegen door interne beheersing te doorbreken. Het risico is verondersteld in alle entiteiten aanwezig te zijn.

Wij hebben dit risico specifiek onderkend ten aanzien van de memoriaalboekingen rond het afsluitproces.

Aanpak management

Gegeven de aard van het risico, waarbij interne beheersing wordt doorbroken, kan dit risico niet worden gemitigeerd door middel van interne beheersing.

Eigen controlewerkzaamheden

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het dagelijks bestuur.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Significante risico's

Omschrijving risico	Aanpak management	Eigen controlewerkzaamheden
Door de zelfstandige betalingsbevoegdheid bij enkele ING-accounts en het bestaan van meerdere super-users in AFAS, bestaat er een verhoogde kans dat ongeautoriseerde transacties kunnen worden uitgevoerd en middelen onrechtmatig aan de organisatie worden onttrokken.	<p>Het management heeft maatregelen getroffen die ertoe leiden dat de geldstromen van de ING-rekening nauw worden gemonitord.</p> <p>Het management is bewust van de diverse super-users en er worden maatregelen getroffen om deze super-users waar mogelijk in te perken.</p>	<p>Wij hebben opzet en bestaan van het betalingsproces en de IT-omgeving in kaart gebracht. Daarnaast hebben wij de volgende gegevensgerichte werkzaamheden verricht:</p> <ul style="list-style-type: none">• Analyse op ING-transacties;• Analyse op creditcardtransacties;• Analyse op crediteurenstamgegevens;• Analyse op facturen (buiten de ingerichte autorisatieworkflow) die zijn betaald.

Conclusie

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij de onderkende risico's tot een aanvaardbaar niveau teruggebracht. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden alsmede gevoerde gesprekken met de organisatie hebben wij geen signalen en/of vermoedens van fraude.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Jaarrekening – Verantwoordelijkheden m.b.t. fraude

Uw verantwoordelijkheid

- De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij de met governance belaste personen en het DB. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het opzetten en onderhouden van interne beheersmaatregelen met betrekking tot de betrouwbaarheid van de financiële rapportage, de werking van de bedrijfsvoering en naleving van de van toepassing zijnde wet- en regelgeving.
- Het uitvoeren, vastleggen en actualiseren van de frauderisicoanalyse als geïntegreerd onderdeel van de bij uw organisatie in gebruik zijnde interne beheersing, een evaluatie van de mogelijke impact en waarschijnlijkheid van frauderisico's en de ondernomen acties om frauderisico's te beperken, inclusief de risico's van omkoping, corruptie en frauderisico's met betrekking tot cybersecurity.
- Het waarborgen dat de cultuur en de omgeving van uw organisatie integer zijn en ethisch gedrag bevorderen.
- Het onderzoeken van iedere vermeende of vermoede misstand die onder de aandacht van de met governance belaste personen en het DB wordt gebracht; en
- Daarnaast zijn de met governance belaste personen verantwoordelijk voor het monitoren van het risico op managementfraude, voor het bepalen of de interne beheersmaatregelen voldoende zijn om frauderisico's te identificeren, voor de beoordeling van de competentie en integriteit van zichzelf en van het overige management en voor het versterken van een cultuur van integriteit en ethisch gedrag.

Onze verantwoordelijkheid

- Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met de directie en bevestigingen verkregen van het DB en anderen binnen de entiteit ten aanzien van de interne beheersing, risico-inschattingen (inclusief de processen om de risico's op fraude in de entiteit te identificeren en erop in te spelen), en eventuele kennis met betrekking tot fraude of vermoede fraude.
- Verder hebben wij het DB verzocht om informatie die het eventueel aan zijn werknemers heeft meegedeeld over haar visie op bedrijfspraktijken en ethisch gedrag.
- Daarnaast hebben wij inzicht verkregen in de wijze waarop de met governance belaste personen toezicht uitoefenen op de door het DB gevolgde processen om de risico's op fraude te identificeren en hierop in te spelen.
- Wij moeten adequaat reageren op tijdens de controle geconstateerde (vermoede) fraude.
- Wij rapporteren over onze gevolgde controleaanpak met betrekking tot fraude(risico's) in de controleverklaring.

Geen aanwijzingen

Tijdens onze controlewerkzaamheden zijn geen aanwijzingen van fraude onder onze aandacht gekomen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Interne beheersing

CONCEPT

Algeheel beeld interne beheersing

Rapportage interim

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij in december 2025 een interim-controle uitgevoerd.

Deze interim-controle is primair gericht op de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing (AO/IB), voor zover deze van belang is voor onze accountantscontrole van de in de jaarrekening opgenomen gegevens.

De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij op 13 januari besproken met de directie.

Rapportage IT

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent getrouwheid van de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen, die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Op grond van artikel 393 lid 4, Titel 9 Boek 2 BW rapporteren wij onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in dit verslag. Hierbij dient opgemerkt te worden dat de controle van de jaarrekening niet specifiek is gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Daarnaast maken wij in onze controleaanpak de afweging voor welke processen en stromen wij een gegevensgerichte aanpak passend vinden en voor welke processen en stromen wij in belangrijke mate steunen op de geautomatiseerde gegevensverwerking.

Wij zijn van mening dat voldoende maatregelen zijn getroffen om de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en informatievoorziening te waarborgen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Externe ontwikkelingen

CONCEPT

Cybersecurity: van verplichting naar kracht

Overheidsorganisaties beheren grote hoeveelheden gevoelige data en systemen die vitale infrastructuur aansturen. Door snelle digitalisering en toenemende geopolitieke spanningen groeien de risico's. Tegelijkertijd stellen normen als BIO 2.0 en NIS2 steeds hogere eisen aan uw cyberbeveiliging. De invoering van BIO 2.0 maakt een stevige en gestructureerde aanpak nu urgent.

Waar het vaak misgaat

Veel gemeenten en gemeenschappelijke regelingen hebben onvoldoende overzicht van hun systemen, getroffen maatregelen en verantwoordelijkheden. Zonder duidelijke regie blijft cybersecurity tussen afdelingen zweven. Uit penetratietesten die bij gemeenten uitgevoerd zijn, blijkt dat de basis regelmatig ontbreekt. Denk aan eenvoudig te raden wachtwoorden en onvoldoende bewustzijn bij medewerkers.

Graag geven we u een vijftal concrete stappen mee voor de cybersecurity

- 1. Richt een ISMS in** — een Information Security Management System helpt u beveiligingsmaatregelen te evalueren, testen en verbeteren. Dit is tevens een kernvereiste binnen BIO 2.0.
- 2. Test structureel** — laat regelmatig penetratietesten en vulnerability scans uitvoeren op uw IT- én OT-omgeving.
- 3. Investeer in bewustwording** — trainingen en phishing-simulaties verkleinen de kans op datalekken. NIS2 verplicht u bovendien om ook uw DB te trainen.
- 4. Regel een Incident Response Team** — maak vooraf afspraken, zodat u bij een cyberincident niet achteraan in de wachtrij staat.
- 5. Monitor continu** — houd alle toegangspunten en kwetsbaarheden actief in de gaten om problemen vroegtijdig te signaleren.

Aan de slag met BIO 2.0

De implementatie van BIO 2.0 biedt een concreet aanknopingspunt om cybersecurity structureel te beleggen binnen uw organisatie. Wijs een verantwoordelijke aan, stel een plan van aanpak op en maak cybersecurity expliciet onderdeel van een bestuurlijke portefeuille. Zo wordt cybersecurity geen risico, maar een kracht.

Wilt u weten hoe uw organisatie ervoor staat? Onze adviseurs helpen u graag op weg door het uitvoeren van een gratis scan van uw cybersecurity.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Datalekken en privacyincidenten: wanneer raken zij uw jaarrekening?

Overheidsorganisaties verwerken dagelijks grote hoeveelheden persoonsgegevens van inwoners. De relatie tussen privacyincidenten en de jaarrekening worden in de praktijk vaak onderschat. Hieronder zetten wij uiteen wanneer datalekken en privacyincidenten doorwerken in uw jaarstukken.

Wanneer leidt een datalek tot een vermelding in de jaarrekening?

Een datalek op zichzelf leidt niet automatisch tot een vermelding in de jaarrekening. Er zijn echter drie situaties waarbij dit wel het geval is. Ten eerste wanneer sprake is van een opgelegde of verwachte boete van de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Bij niet-naleving van privacy- en gegevenswetgeving legt het AP mogelijk een boete op en kunt u verplicht worden tot schadevergoeding. Een boete dient als voorziening op de balans te worden opgenomen zodra deze waarschijnlijk en redelijk inschatbaar is en als last zodra deze is opgelegd. Ten tweede wanneer herstelkosten of schadevergoedingen aan gedupeerden worden gemaakt. Deze kosten dienen te worden verantwoord in de exploitatie en bij looptijd over meerdere jaren als voorziening op de balans. Ten derde bij significante verstoringen van de bedrijfsvoering als gevolg van een cyberaanval, waarbij systemen uitvallen en herstelkosten worden gemaakt. Deze kosten dienen te worden toegelicht in de bedrijfsvoeringsparagraaf.

Wanneer raken privacyincidenten de rechtmatigheidsverantwoording?

Datalekken bij gemeenten en gemeenschappelijke regelingen tonen aan dat het zichtbaar voldoen aan normenkaders zoals BIO 2.0 een kritische succesfactor is in het informatiebeveiligingsproces, met directe gevolgen voor zowel de rechtmatigheidsverantwoording als de jaarrekeningcontrole. Concreet zijn er twee situaties waarbij privacyincidenten de rechtmatigheidsverantwoording raken. Wanneer een datalek het gevolg is van het niet naleven van de AVG, bijvoorbeeld door het ontbreken van een verwerkersovereenkomst, of het niet tijdig melden aan de Autoriteit Persoonsgegevens, is sprake van een rechtmatigheidsfout. Een ernstig datalek moet zonder onredelijke vertraging, uiterlijk 72 uur na ontdekking, worden gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Het niet voldoen aan deze meldplicht is een schending van een wettelijke verplichting die thuishoort in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wat kunt u nu doen?

Wij adviseren u de volgende maatregelen te treffen. Houd een intern datalekregister bij waarin alle geconstateerde beveiligingsincidenten worden geregistreerd en evalueer dit jaarlijks om trends te herkennen en structurele verbeteringen door te voeren. Beoordeel aan het einde van het boekjaar of lopende incidenten of claims aanleiding geven tot het treffen van een voorziening. Zorg dat de bedrijfsvoeringsparagraaf een actueel en eerlijk beeld geeft van de stand van informatiebeveiliging en privacybescherming, inclusief de mate van naleving van BIO 2.0.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Regels studiekosten

Hoge Raad verduidelijkt regels studiekosten: check uw scholingsbeleid

De Hoge Raad heeft zich uitgesproken over de vraag of werkgevers de kosten van een verplichte beroepsopleiding mogen verhalen op werknemers. De uitspraak heeft gevolgen voor alle werkgevers — waaronder gemeenschappelijke regelingen — die medewerkers verplichte scholing laten volgen.

Wat speelde er?

Sinds de invoering van de Wet transparante en voorspelbare arbeidsvoorwaarden geldt als uitgangspunt dat scholing die noodzakelijk is voor het uitoefenen van een functie kosteloos moet worden aangeboden. In de praktijk bestond onduidelijkheid over de reikwijdte van de uitzonderingen, met name rondom start- en beroepskwalificaties. De Hoge Raad heeft in een zaak over de verplichte Beroepsopleiding Advocaten geoordeeld dat een studiekostenbeding voor wettelijk verplichte scholing niet rechtsgeldig is. De werkgever kon de studiekosten dan ook niet verhalen op de werknemer.

Wat betekent dit voor uw organisatie?

De uitspraak reikt verder dan de advocatuur. Het principe geldt voor alle werkgevers: scholing die wettelijk verplicht is of noodzakelijk voor de functieervulling, moet kosteloos worden aangeboden. Een studiekostenbeding is in die gevallen nietig. Uitzonderingen gelden alleen voor startkwalificaties of niet-verplichte scholing in het kader van een beroepskwalificatie — kort gezegd: scholing die niet noodzakelijk is voor de functie.

Voor gemeenschappelijke regelingen, als een grote werkgever met diverse functiegroepen en bijbehorende opleidingsverplichtingen, is het verstandig het huidige scholingsbeleid en eventuele studiekostenbedingen tegen het licht te houden. Denk daarbij ook aan functies waarbij permanente educatie wettelijk verplicht is.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Vakantieopbouw na einde loondoorbetalingsplicht: tijdig handelen loont

De kantonrechter in Gelderland heeft een opvallende uitspraak gedaan over de opbouw van vakantiedagen bij langdurige arbeidsongeschiktheid. De uitkomst wijkt af van wat de Nederlandse wet voorschrijft en heeft directe gevolgen voor werkgevers — waaronder gemeenten — met langdurig zieke medewerkers.

Wat speelde er?

Volgens artikel 7:634 lid 1 BW bouwen werknemers alleen vakantiedagen op over de periode waarover zij recht hebben op loon. De kantonrechter oordeelde echter dat deze nationale bepaling in strijd is met Europees recht. In de voorliggende zaak betrof het een werknemer die na het verstrijken van de loondoorbetalingsverplichting een IVA-uitkering ontving en in een slapend dienstverband verkeerde. De rechter ontbond de arbeidsovereenkomst en oordeelde dat de werknemer gedurende de gehele periode, ook ná het einde van de loondoorbetalingsverplichting, vakantiedagen had opgebouwd. De werkgever werd veroordeeld tot uitbetaling van ruim € 13.000 bruto aan niet-genoten vakantiedagen.

Wat betekent dit voor uw organisatie?

Als grote werkgever heeft uw organisatie vrijwel zeker te maken met medewerkers in een slapend dienstverband. Deze uitspraak benadrukt het belang van een tijdige beëindiging van het dienstverband bij langdurige arbeidsongeschiktheid, bij voorkeur op of direct na het moment waarop de loondoorbetalingsverplichting eindigt. Dit kan via een vaststellingsovereenkomst of een ontslagprocedure bij het UWV. Laat u dit na, dan loopt u het risico dat er onbedoeld extra vakantiedagen worden opgebouwd die alsnog moeten worden uitbetaald.

Wij adviseren u de gevallen binnen uw organisatie waarbij de loondoorbetalingsverplichting recent is verstreken of binnenkort verstrijkt, tijdig in kaart te brengen en hierop actie te ondernemen.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Professionalisering van de verbijzonderde interne controle

De verbijzonderde interne controle (VIC) is bij steeds meer gemeenten en gemeenschappelijke regelingen in ontwikkeling. Waar de VIC oorspronkelijk primair was gericht op het ondersteunen van de externe accountant bij de rechtmatigheidscontrole, groeit de functie door naar een volwaardige interne auditfunctie sinds de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Een inspirerend voorbeeld is de gemeente Utrecht, die in januari 2026 als eerste gemeente de officiële IIA-certificatie behaalde voor haar audit afdeling. Een erkenning dat de auditpraktijk voldoet aan de professionele standaarden van het Instituut van Internal Auditors (IIA).

De Global Internal Audit Standards als kompas

De basis voor deze professionalisering wordt gevormd door de Global Internal Audit Standards (GIAS), gepubliceerd door The Institute of Internal Auditors (IIA). De standaarden zijn georganiseerd in vijf domeinen: het doel van internal auditing, ethiek en professionaliteit, governance van de auditfunctie, het managen van de auditfunctie en het uitvoeren van auditdiensten. De kern van de standaarden wordt gevormd door 15 leidende principes die effectieve internal auditing mogelijk maken. Elk principe wordt ondersteund door standaarden met verplichte vereisten, overwegingen voor implementatie en voorbeelden van conformiteitsbewijs. De volledige standaarden zijn te raadplegen via link.

Wat betekent dit voor uw organisatie?

De GIAS bieden een helder kader om de VIC stapsgewijs te professionaliseren. Voor u is het waardevol om te begrijpen welke stappen daarin te onderscheiden zijn:

- 1. Voer een gap-analyse uit** — breng in kaart waar de VIC afwijkt van de eisen uit de standaarden om richting te geven aan de verdere professionaliseren
- 2. Verhelder de positie en onafhankelijkheid** —Borging van onafhankelijkheid is essentieel.
- 3. Stel een risico gebaseerd auditplan op** — de standaarden vereisen dat het auditplan is gebaseerd op een gedegen risicoanalyse van de organisatie, niet uitsluitend op de financiële rechtmatigheid.
- 4. Investeer in kwaliteitsbewaking** — zowel interne als periodieke externe kwaliteitstoetsing zijn verplicht onder de standaarden. IIA heeft hiervoor een gestructureerd toetsingskader beschikbaar.
- 5. Rapporteer gericht aan het bestuur** — de standaarden vereisen dat auditconclusies direct gekoppeld zijn aan de doelstellingen van de organisatie en helder worden gecommuniceerd aan bestuur en management.

Wat levert het uw bestuur op?

Een VIC die werkt volgens de standaarden geeft het dagelijks bestuur meer dan een jaarlijkse rechtmatigheidstoets. Het biedt gedurende het jaar een onafhankelijk beeld van de beheersing van risico's, de kwaliteit van processen en de realisatie van beleidsdoelstellingen. Daarmee wordt de VIC een strategisch instrument voor bestuurlijke sturing en niet langer uitsluitend een instrument voor de accountant.

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Duurzaamheidsrapportage in de jaarrekening: begin vandaag, niet morgen

De Coalition of the Willing, een samenwerkingsverband van gemeenten, provincies, waterschappen, kennisinstellingen en accountantskantoren, heeft een aanvulling gepubliceerd op de Handreiking Duurzaamheidsrapportage voor decentrale overheden. Waar de oorspronkelijke handreiking vooral kaders en richtlijnen bood, brengt deze aanvulling praktische houvast om daadwerkelijk aan de slag te gaan.

Waarom nu?

Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn nog niet wettelijk verplicht om over duurzaamheid te rapporteren. Toch neemt de maatschappelijke en politieke druk toe. Via de Europese richtlijn CSRD kunnen gemeenten en gemeenschappelijke regelingen indirect toch verplicht worden te rapporteren, bijvoorbeeld als onderdeel van de waardeketen van CSRD-plichtige organisaties. Wie nu begint, loopt straks niet achter de feiten aan.

Wat biedt de aanvulling concreet?

De aanvulling stelt een 80%-versie van de Dubbele Materialiteitsanalyse (DMA) beschikbaar, waarmee uw organisatie relevante duurzaamheidsthema's kan bepalen vanuit zowel een impact- als financieel perspectief. Daarnaast wordt gewerkt aan een digitaal Dashboard Duurzaamheidsrapportage via waarstaatjegemeente.nl, gepland voor oplevering in maart 2026.

Hoe pakt u dit op?

Het hoeft geen grote opgave te zijn. Begin klein: kies één thema zoals CO₂-uitstoot of diversiteit in de eigen organisatie, breng bestaande duurzaamheidsinitiatieven in kaart en bouw van daaruit verder. Perfectie is de vijand van vooruitgang. Neem de DMA als vertrekpunt, benoem een trekker binnen de organisatie en verwerk de eerste resultaten als vrijwillige toelichting in uw bestuursrapportage. De handreiking en aanvulling zijn beschikbaar via de link (<https://vng.nl/nieuws/aan-de-slag-met-duurzaamheidsrapportage>).

Inleiding

Samenvatting

Jaarrekening

Jaarverslag

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Bijlage A – Niet-gecorrigeerde bevindingen

Omschrijving	Fouten	Onzekerheden
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

CONCEPT

- Aanbiedingsbrief
- Samenvatting
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Significante risico's
- Interne beheersing
- Externe ontwikkelingen
- Bijlagen

Bijlage B – SiSa - Fouten en onzekerheden 2025

In onze controle zijn specifieke werkzaamheden verricht om een oordeel te kunnen geven over de getrouwheid en rechtmatigheid van de financiële verantwoordingsinformatie in de SiSa-bijlage bij de jaarrekening.

Voor de werkzaamheden stelt het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) andere rapportage toleranties dan gehanteerd zijn bij de controle van uw jaarrekening. De rapporteringstolerantie per specifieke uitkering is:

- € 12.500 wanneer de omvangsbasis niet hoger is dan €125.000;
- 10% van de omvang wanneer de omvangsbasis tussen €125.000 en €1.000.000 ligt;
- € 125.000 wanneer de omvangsbasis hoger is dan € 1.000.000.

Wanneer de regelingen geen toelichting bevatten hebben we geen bevindingen geconstateerd met een omvang groter dan de rapportage tolerantie.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in Euro's	Toelichting fout/onzekerheid
WWS H29	Specifieke uitkering versterking GGD'en (SPUK VGGD) 2025.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
WWS H29B	Verantwoording van doorverstrekte middelen vanuit een andere GGD in het kader van de specifieke uitkering versterking GGD'en (SPUK VGGD) 2025.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
WWS H36	SPUK COVID-19 GGD'en.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring)			Getrouw	
Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening			Goedkeurend	

- Aanbiedingsbrief
- Samenvatting
- Jaarverslag
- Jaarrekening
- Significante risico's
- Interne beheersing
- Externe ontwikkelingen
- Bijlagen

Onze onafhankelijkheid is gewaarborgd

Bevestiging van onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de GGD Brabant Zuidoost inclusief haar verbonden derden, in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Rotatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht.

Er heeft voor de accountantscontrole 2025 geen rotatie plaatsgevonden. Het is eveneens niet noodzakelijk om voor de accountantscontrole 2025 te roteren.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Flynth en haar medewerkers en GGD Brabant Zuidoost, inclusief haar verbonden derden, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken die aan u gerapporteerd moeten worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Flynth, een bestuurder of interne toezichthouder van Flynth of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan ondernemingen in de groep of een bij de rechtspersoon betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels.

Wij hebben geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid, die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben, ontvangen of verstrekt.

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

Onze communicatie met u

Bevestiging van onafhankelijkheid

Door middel van dit accountantsverslag informeren wij het bestuur over de belangrijkste aangelegenheden naar aanleiding van onze accountantscontrole 2025.

Bevestigingen van het DB

Wij hebben bij het bestuur ter confirmatie een schriftelijke bevestigingen opgevraagd aangaande uw verantwoordelijkheden inzake de jaarrekening en de andere informatie.

Geen meningsverschillen met bestuur en/of beperkingen in reikwijdte van de controle

Er zijn geen meningsverschillen met het bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle.

Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze opdracht door het DB en de medewerkers van de GGD Brabant Zuidoost de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Proces van controle

We hebben een goed controleproces doorlopen met de organisatie. Wij merken dat de organisatie de juiste stappen heeft gezet met betrekking tot de kwaliteit van de VIC-werkzaamheden en een tijdige en adequate oplevering van benodigde documenten. Voorts was de kwaliteit van de eerste conceptversie van de jaarrekening van goede kwaliteit waardoor wij relatief weinig bevindingen hebben.

CONCLUSIE

Aanbiedingsbrief

Samenvatting

Jaarverslag

Jaarrekening

Significante risico's

Interne beheersing

Externe ontwikkelingen

Bijlagen

ST

Disclaimer en beperking in gebruik en verspreidingskring

Dit accountantsverslag is alleen bestemd voor het Algemeen bestuur van de GGD Brabant-Zuidoost en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit accountantsverslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij aandacht van het AB en DB behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit accountantsverslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen moeten worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Introductie

Samenvatting

Belangrijkste bevindingen

Oordeel bij de jaarrekening

Overige onderwerpen

Ontwikkelingen